MODEL KARTONOWY SAMOLOT W. ZALEWSKIEGO WZ-X

Nr 26 Plane Card edycja 2023
www.cardplane.pl

SAMOLOT LINIOWY WZ-X

SAMOLOT LINIOWY CWL WZ-X

Opracowanie modelu Lech Kołodziejski
Ilustracja na okładce Tomasz Król

Pomimo zakupu dużej ilości samolotów liniowych we Francji (Potez i Breguet), Departament Żeglugi Powietrznej Ministerstwa Spraw Wojskowych zaproponował skonstruowanie i zbudowanie samolotu liniowego przez polską wytwórnię.
Zadanie to powierzono Władysławowi Zalewskiemu, który w maju 1925 roku utworzył w Wojskowej Centrali Badań Lotniczych biuro konstrukcyjne. Biuro to, pod kierunkiem Władysława Zalewskiego, opracowało projekt samolotu oznaczonego WZ-X (Władysław Zalewski dziesięć). Na uwagę zasługuje fakt, że zespół konstruktorów, techników i kreślarzy, który opracował ten samolot, został powołany tylko do tego jednego zadania zaprojektowania samolotu liniowego. W skład tego zespołu min. wchodzili: Jerzy Kott, Antoni Uszacki oraz Jerzy Drzewiecki.
Budowy dwóch prototypów podjęły się na jesieni 1925 roku Centralne Warsztaty Lotnicze. Ponieważ prace nad budową prototypów przerwały wydarzenia związane z przewrotem majowym, ostatecznie pierwszy prototyp został ukończony w sierpniu 1926 roku i w tym samym miesiącu został oblatany.
Samolot został oceniony wysoko, miał poprawne własności lotne oraz dobre osiągi (porównywalne z Breguet XIX i lepsze od Potez 25). Do produkcji seryjnej samolot ten nie został skierowany, ponieważ wcześniej wdrożono do produkcji w Polsce licencyjne samoloty Potez 25 oraz zakupiono dużą liczbę samolotów Breguet XIX.
W 1927 roku zbudowano kolejne dwa egzemplarze tego samolotu (WZ-X/II; WZ-X/III) i kolejny (WZ-X/IV) wyposażony w silnik gwiazdowy Jupiter. Ten ostatni przeszedł próby z zamontowanym uzbrojeniem (karabin pilota zamontowany na lewym boku) i był pomyślany jako tzw. „myśliwiec eskortujący".
Trzeci egzemplarz (z numerem startowym „9") wraz z WZ-X/IV brał udział w Drugim Locie MEiP. Rajdu tego jednak nie ukończył z powodu uszkodzenia silnika.
Wszystkie WZ-X zostały przydzielone do Centrum Wyszkolenia Oficerów Lotnictwa, a później WZ-X/IV został przydzielony do Centrum Wyszkolenia Podoficerów Lotnictwa. Samoloty były w użyciu jeszcze w połowie lat 30-tych ubiegłego wieku.

Konstrukcja
Kadłub był drewniany konstrukcji półskorupowej, kryty sklejką.
Płaty drewniane dwudźwigarowe kryte do pierwszego dźwigara sklejką, dalej płótnem, lotki kryte płótnem.
Stery i stateczniki konstrukcji drewnianej, statecznik poziomy kryty sklejką, pionowy oraz wszystkie stery kryte płótnem.
Podwozie główne amortyzowane sznurem gumowym, płoza ogonowa wykonana jako stalowy resor.
Do napędu zastosowano w WZ-X/I do WZ-X/III silnik Lorraine-Dietrich 12Eb o mocy 450 KM, natomiast WZ-X/IV był napędzany silnikiem Gnome-Rhone 9 Ad o mocy 450 KM.

Dane techniczne
rozpiętość: 11,31 m
długość: 8,21 m
powierzchnia nośna: 33,18 m^2
masa własna: 1.247 kg
masa użyteczna: 670 kg
prędkość maksymalna: od 205 km/h do 220 km/h
pułap: 6.300 m
zasięg: 800 km

Uwagi o modelu:
Model został opracowany na podstawie rysunków zamieszczonych w „Polskie Konstrukcje Lotnicze" tom I autorstwa Pana Andrzeja Glassa oraz na podstawie fotografii. Wnętrze kabin zostało „zmyślone". Model można wykonać jako WZ-X/II (namalowane jedynie szachownice); jako WZ-X/III (z numerem startowym „9"). Można również wykonać model w malowaniu 32 Eskadry Liniowej 3 PL (w rzeczywistości takie oznaczenie nosił Potez 25) godło zielone albo w malowaniu 11 Eskadry Liniowej 1 PL (w rzeczywistości takie oznaczenie nosił Breguet XIX) godło czerwone. W tych przypadkach należy wykonać dodatkowo karabiny maszynowe obserwatora. Trzeba jednak pamiętać, że WZ-X nigdy w jednostce bojowej nie był wykorzystywany i wykonanie modelu w jednym z dwóch wyżej omówionych malowań jest swoistą „modelarska fantastyką".

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione

SAMOLOT LINIOWY WZ-X

SKALA 1:33

INSTRUKCJA/INSTRUKCTION

1. Części oznaczone są numerami, wg których można zachować kolejność sklejania.
2. “W” oznacza, że obszar należy wyciąć przed sklejeniem.
3. “L” oznacza wariant części z lewej strony samolotu.
4. “R” oznacza wariant części z prawej strony. Samolotu.
5. “*” oznacza, że część z takim oznaczeniem należy podkleić kartonem o grubości ok..0,20 mm (karton 150-170g).
6. “**” oznacza, że część należy podkleić tekturą o grubości 1,00 mm
7. ◎ oznacza, że część należy zwinąć w ciasny rulon.
8. Ponadto przy niektórych częściach narysowano kształt (Przekrój), do którego należy je uformować

1. The numbers marked on each part shows the order of Putting parts together.
2. “W” means “cut the area before gluing”.
3. “L” means the part is for the left side of the plane.
4. “R” means the part is for the right side of the plane.
5. “*” means that the part should be backed with 0,20 mm cardboard.
6. “**” means that the part should be backed with 1,00 mm cardboard.
7. ◎ roll up tightly.
8. Many parts are accompanied by cross-section diagrams according to witch they should formed.

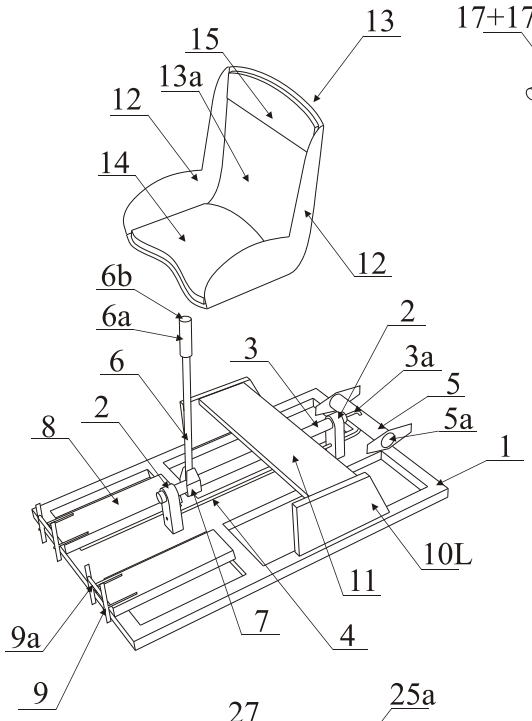

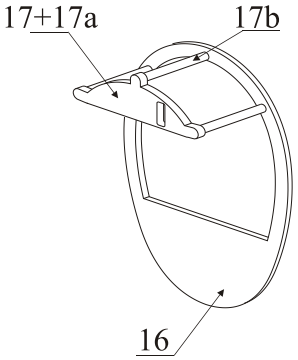

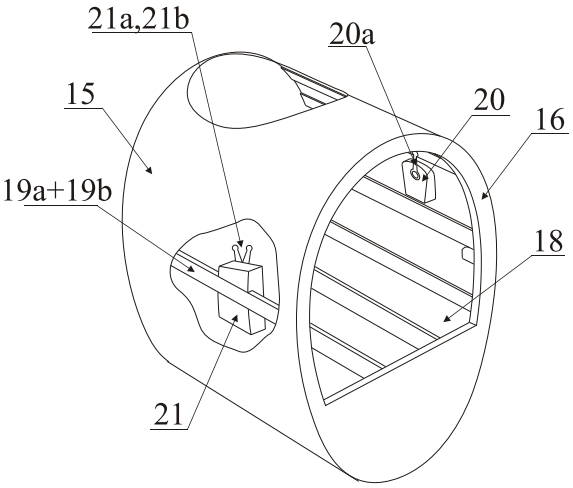

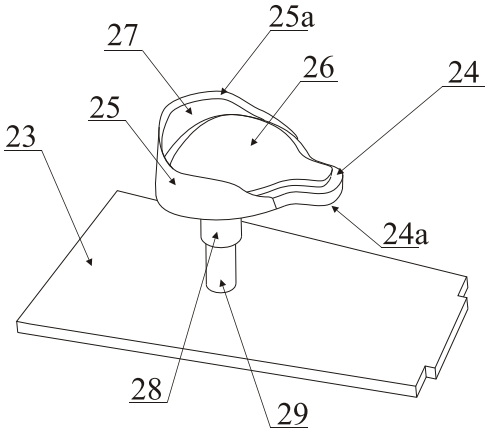

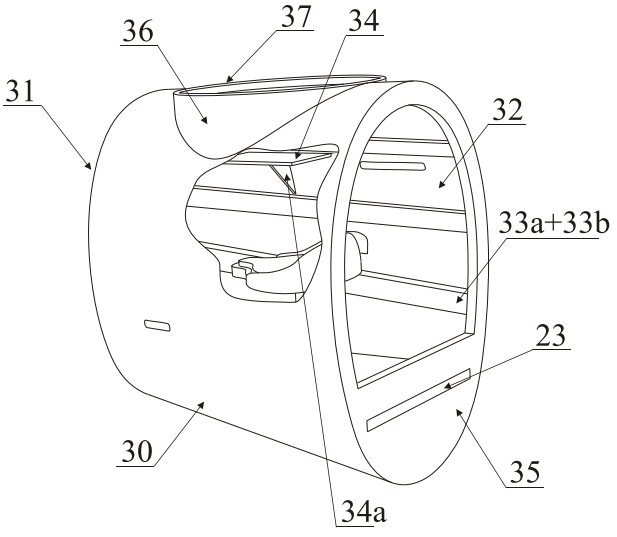

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione

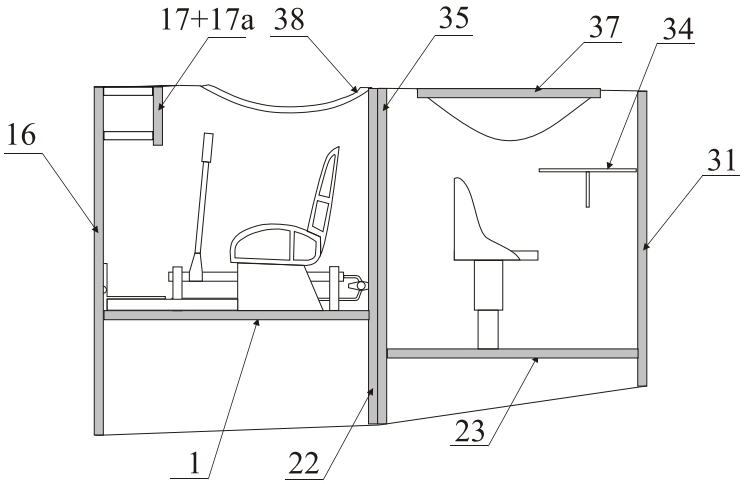

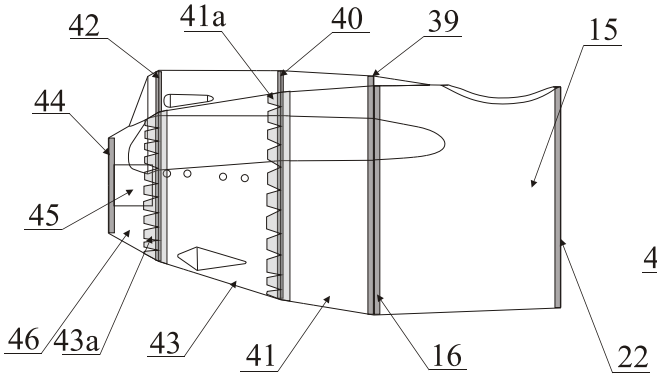

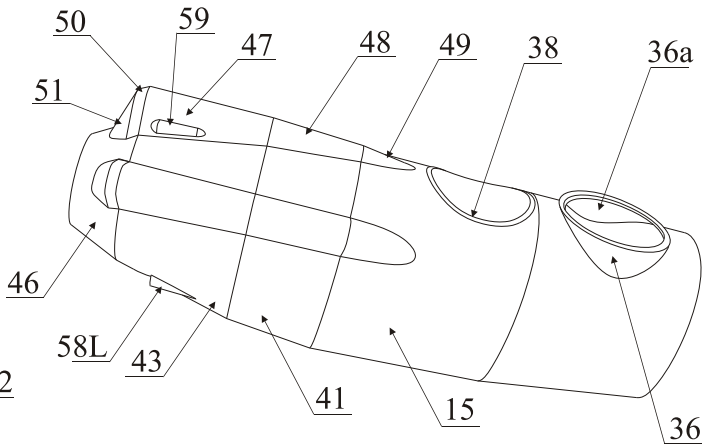

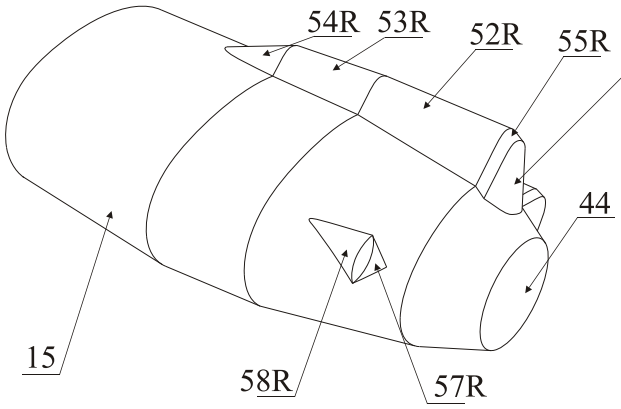

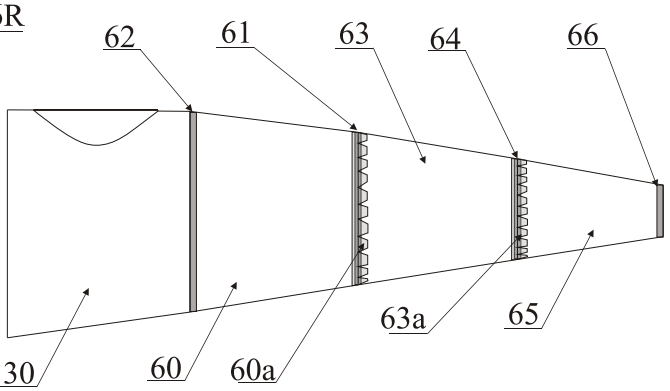

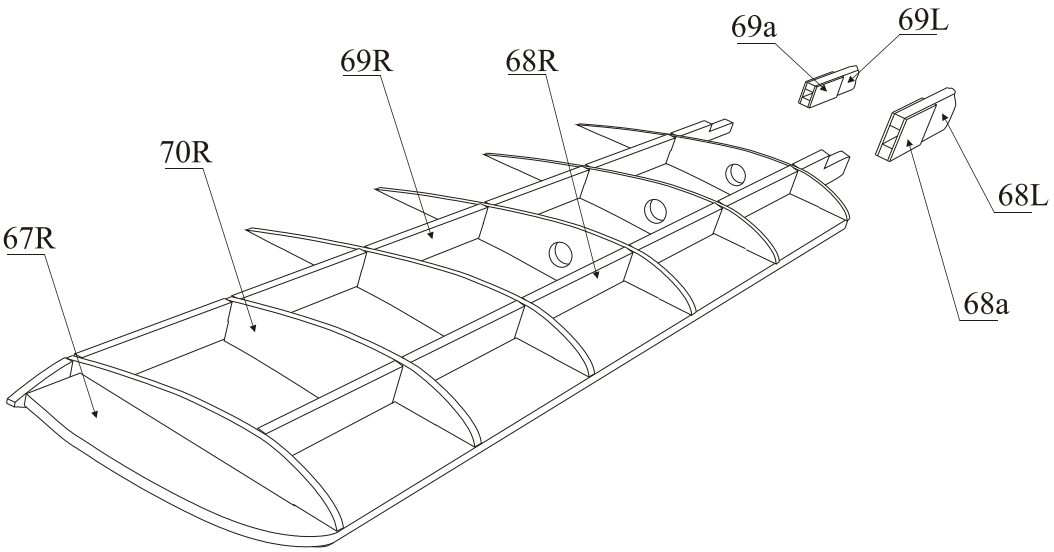

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione

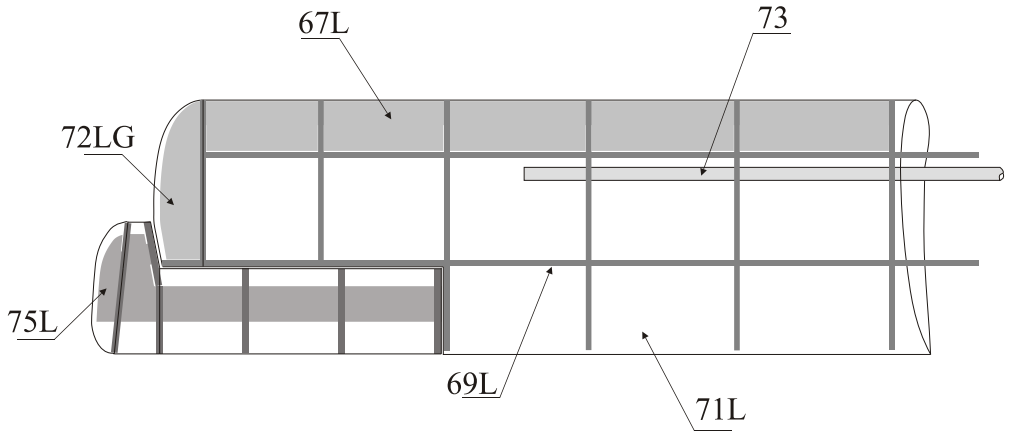

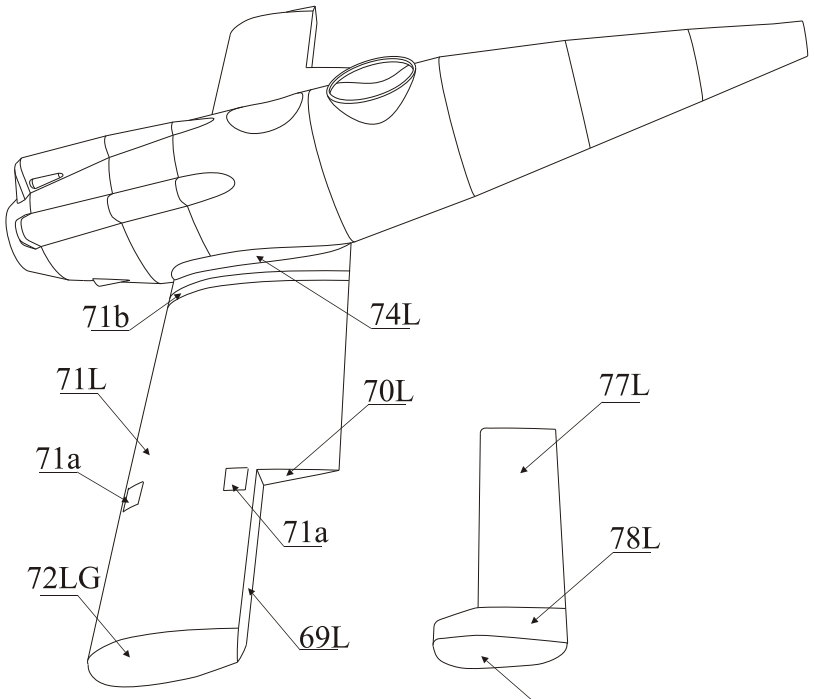

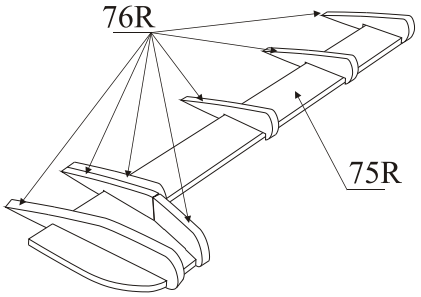

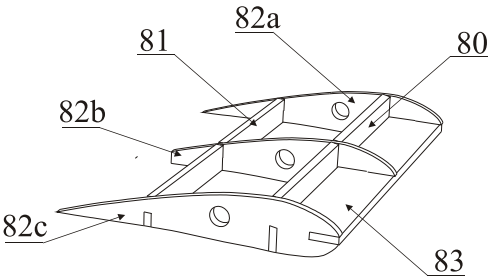

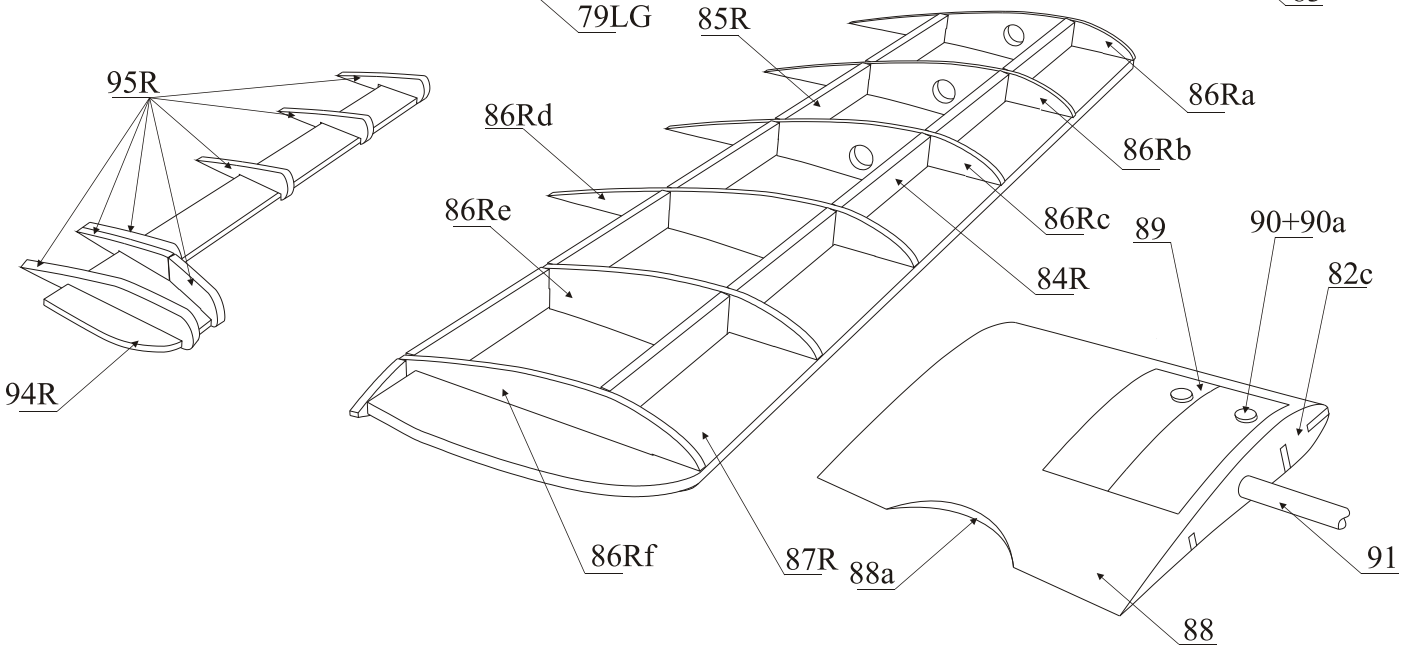

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione

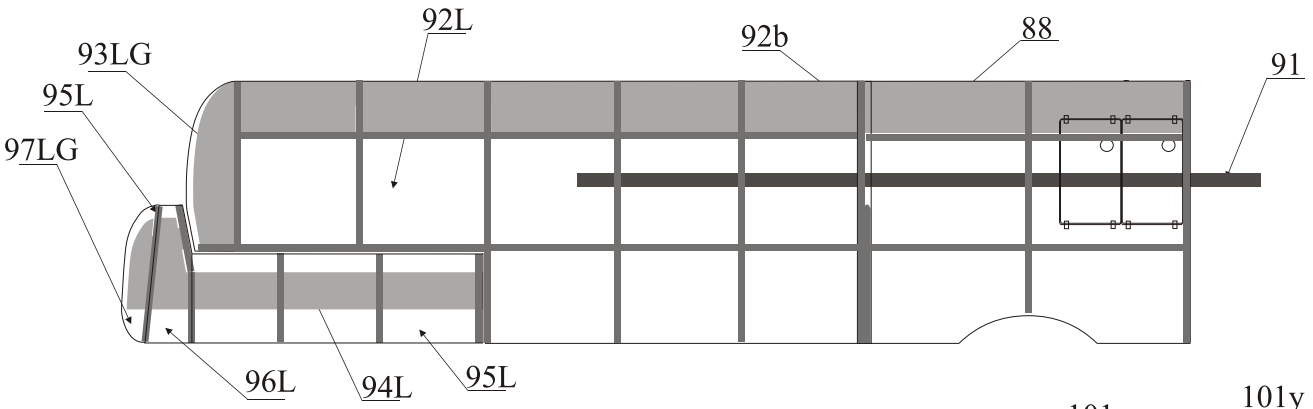

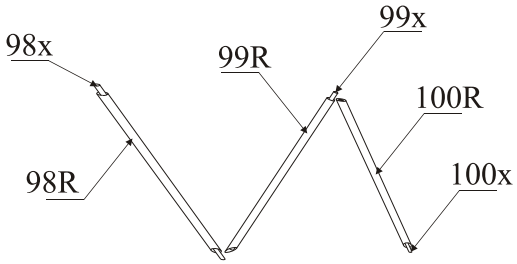

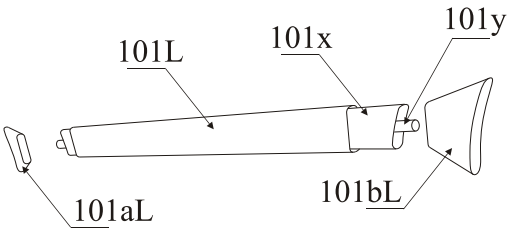

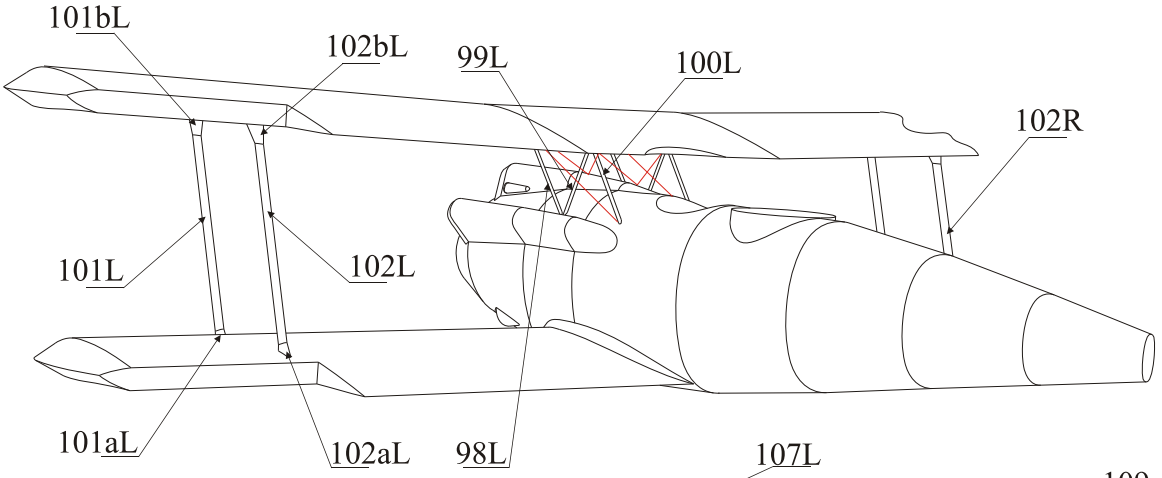

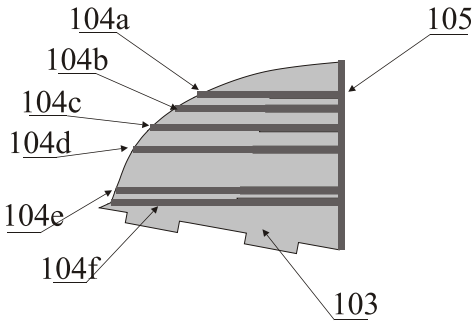

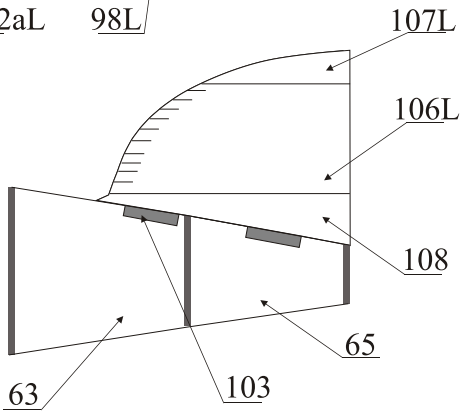

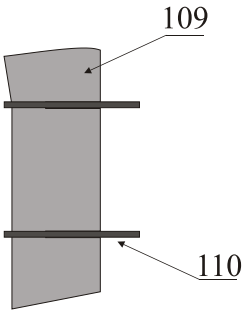

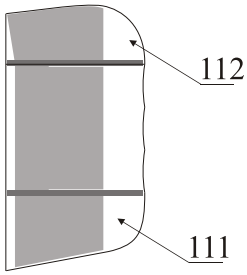

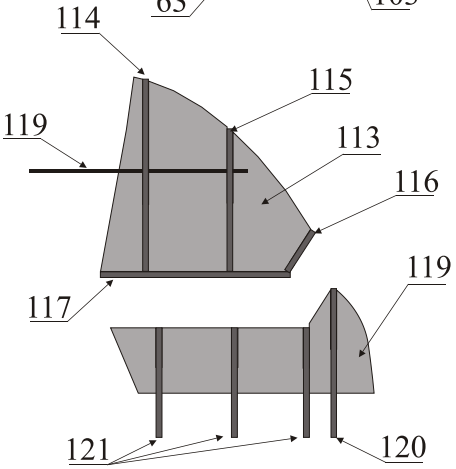

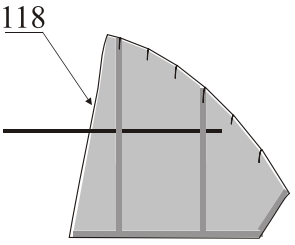

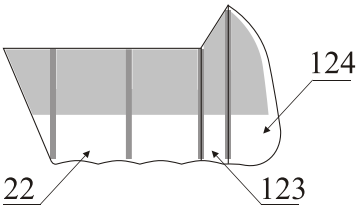

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione

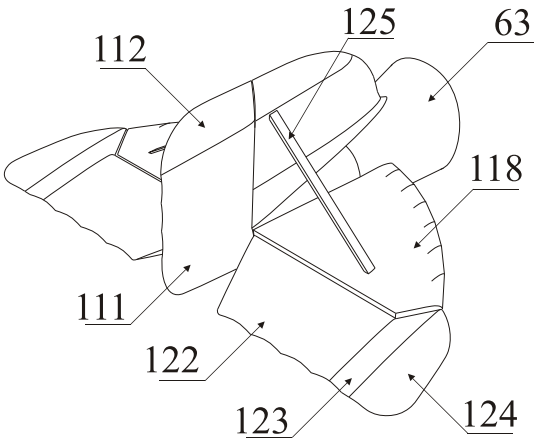

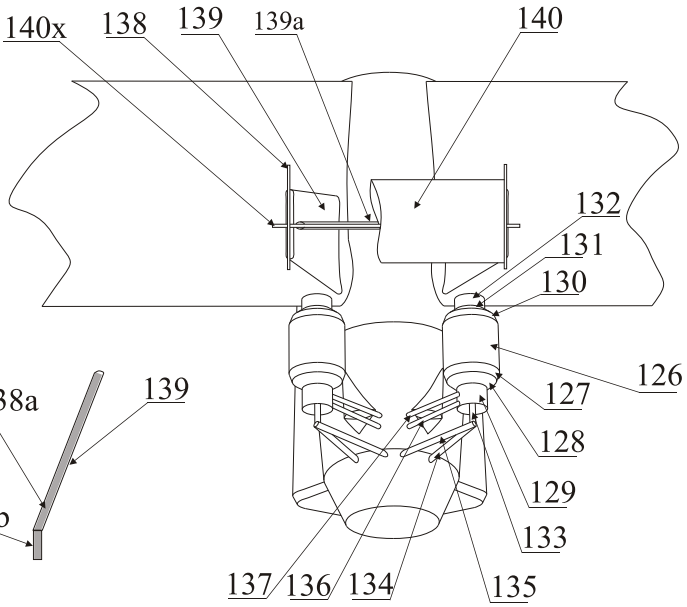

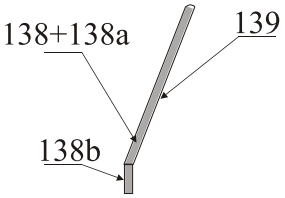

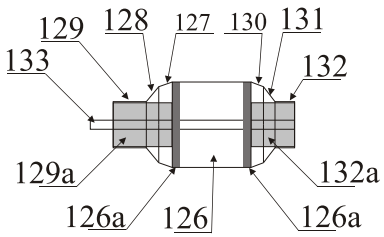

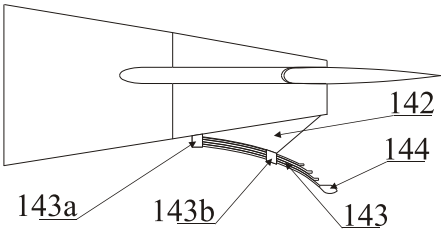

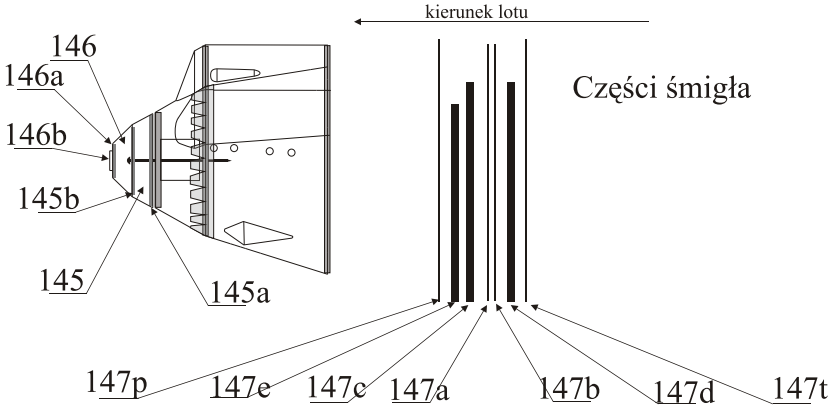

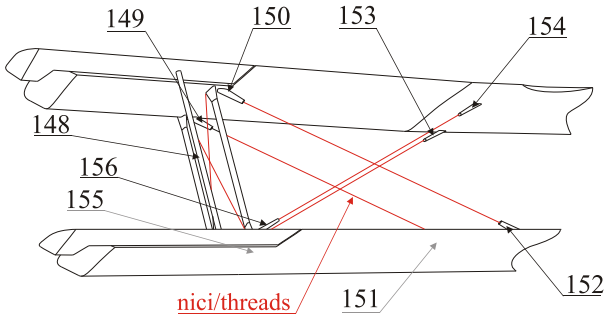

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione

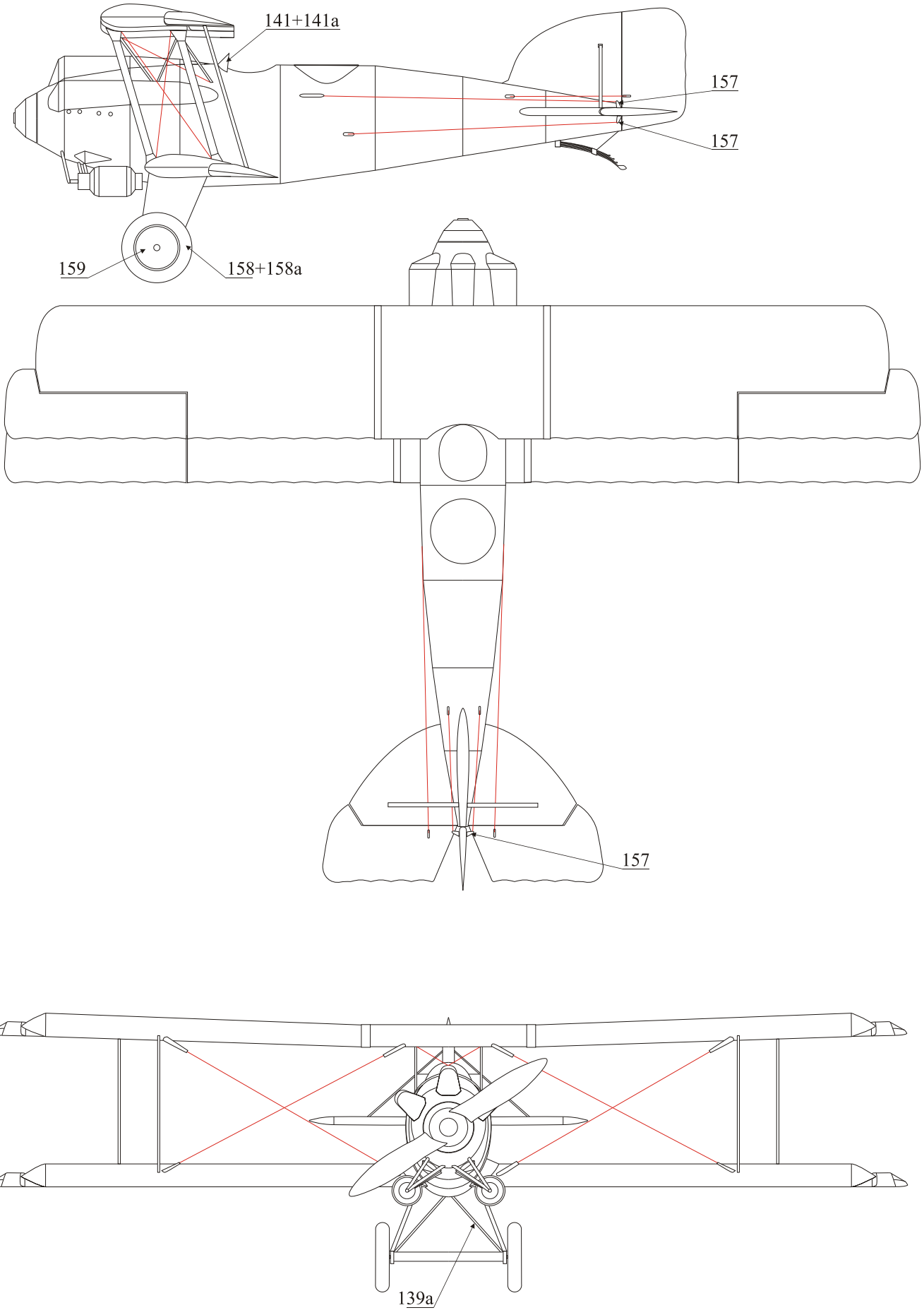

Copyright © Lech Kołodziejski 2022 All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie (poza opisanym w regulaminie sklepu CardPlane) oraz wszelkie rozpowszechnianie jest zabronione